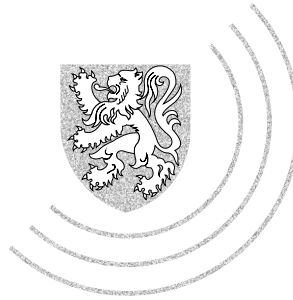

V L A A M S P A R L E M E N T

stuk **19-A** (2009-2010) – Nr. 3-G
ingediend op 3 juni 2010 (2009-2010)

Ontwerp van decreet

houdende aanpassing
van de algemene uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2010

Verslag

namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuur,
Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
uitgebracht door de heren Wilfried Vandaele en Lode Ceysens
aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Bart Martens.

Vaste leden:

de heer Lode Ceyskens, mevrouw Tinne Rombouts, de heer Johan Sauwens, mevrouw Valerie Taelman;
mevrouw Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, de heer Pieter Huybrechts, mevrouw Marleen Van den Eynde;
de dames Gwenny De Vroe, Mercedes Van Volcem;
mevrouw Michèle Hostekint, de heer Bart Martens;
mevrouw Liesbeth Homans, de heer Wilfried Vandaele;
de heer Ivan Sabbe;
de heer Hermes Sanctorum.

Plaatsvervangers:

de heer Robrecht Bothuyne, de dames Karin Brouwers, Veerle Heeren, de heer Jan Verfaillie;
mevrouw Katleen Martens, de heren Stefaan Sintobin, Wim Wienen;
de heren Karlos Callens, Dirk Van Mechelen;
de heer Philippe De Coene, mevrouw Els Robeyns;
de dames Sophie De Wit, Tine Eerlingen;
de heer Boudewijn Bouckaert;
de heer Dirk Peeters.

Stukken in het dossier:

- 19-A** (2009-2010) – Nr. 1: Ontwerp van decreet + Bijlagen
– Nr. 2: Amendement
– Nr. 3-A: Verslag namens de Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme
– Nr. 3-B: Verslag namens de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
– Nr. 3-C: Verslag namens de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden en Internationale Samenwerking
– Nr. 3-D: Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
– Nr. 3-E: Verslag namens de Commissie voor Economie, Economisch Overheidsinstrumentarium, Innovatie, Wetenschapsbeleid, Werk en Sociale Economie
– Nr. 3-F: Verslag namens de Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
- 12** (2009-2010) – Nr. 1: Evaluatie van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
- 17-A** (2009-2010) – Nr. 1: Algemene toelichting
– Nr. 2: Toelichtingen per programma
- 18-A** (2009-2010) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
- 20-A** (2009-2010) – Nr. 1: Verslag van het Rekenhof
- 21** (2009-2010) – Nr. 1: Meerjarenbegroting

INHOUD

I.	Leefmilieu en Natuur	4
1.	Toelichting.....	4
1.1.	Inleiding	4
1.2.	Ontvangsten – middelenbegroting.....	4
1.3.	Algemene uitgavenbegroting.....	5
1.4.	MINA-fonds.....	6
1.5.	Conclusie	7
2.	Bespreking.....	7
3.	Indicatieve stemming	10
II.	Ruimtelijke ordening.....	10
1.	Toelichting.....	10
2.	Bespreking.....	11
3.	Indicatieve stemming	11
III.	Onroerend erfgoed	12
1.	Toelichting.....	12
2.	Bespreking.....	13
3.	Indicatieve stemming	16
	Gebruikte afkortingen	17
	Bijlage: Lijst van de openmonumentenverenigingen.....	19

De Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed besprak de aanpassing van de begroting 2010 op 18 en 19 mei en 1 en 2 juni 2010.

De heer Wilfried Vandaele brengt verslag uit over de delen Leefmilieu en Natuur en Onroerend Erfgoed, de heer Lode Ceyssens over het deel Ruimtelijke Ordening.

De aanpassing van de begroting werd samen geagendeerd met de aan de commissie toegewezen hoofdstukken van het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2010. Daarover wordt verslag uitgebracht in *Parl. St. Vl. Parl.* 2009-10, nr. 508/11.

I. LEEFMILIEU EN NATUUR

1. Toelichting

1.1. Inleiding

Mevrouw *Joke Schauvliege*, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, stelt dat in het kader van de begrotingscontrole 2010 de kredieten werden aangepast en bijgesteld, onder meer rekening houdend met de realisaties in 2009, de herziening van enkele parameters, de bijstelling van betaalkalenders enzovoort. Vele wijzigingen in het kader van deze begrotingscontrole hebben dan ook betrekking op interne herverdelingen. Voor een aantal basisallocaties worden extra kredieten ten opzichte van de initiële begroting 2010 toegekend. In haar toelichting zal de minister zich beperken tot de belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de initiële begroting 2010. Voor de details per betrokken basisallocaties verwijst ze naar de gedrukte toelichtingen bij de begroting.

De minister zal eerst ingaan op de wijzigingen op het niveau van de aangepaste middelenbegroting. Vervolgens bespreekt ze per programma de belangrijkste wijzigingen inzake de beleids- en betaalkredieten van de algemene uitgavenbegroting. Aangezien de kredieten voor het programma LB Provisies niet wijzigen ten opzichte van de initiële begroting 2010 wordt hier verder niet op ingegaan. Tot slot volgt een toelichting over de belangrijkste wijzigingen van de ontvangsten en uitgaven van het MINA-fonds. De eventuele gevolgen van de begrotingscontrole 2010 voor de kredieten van de verschillende entiteiten (OVAM, VMM en VLM) komen aan bod bij de toelichting per programma en de toelichting van het MINA-fonds.

1.2. Ontvangsten – middelenbegroting

Binnen het programma LA Apparaatkredieten stijgen de algemene ontvangsten met 10.000 euro. Deze stijging wordt verantwoord door de terugvordering van werkingsmiddelen. De ontvangsten binnen programma LC Algemeen stijgen met 18.821.000 euro. Het grootste deel van deze stijging van de inkomsten (18.182.000 euro) is afkomstig van de verkoop van gronden/installaties van de VMM aan de nv Aquafin. Daarnaast wordt er in 489.000 euro aan nieuwe inkomsten voorzien uit de retributies voor de conformiteitsattesten voor zendantennes in het kader van de regionalisering van het beleid van de normering van zendantennes. Ten slotte is er een verhoging van de ontvangsten met 150.000 euro vanuit de federale overheid voor de organisatie van de informele Europese Minister-raad Milieu. De ontvangsten voor programma LD Natuur, Bos en Groen wijzigen niet.

1.3. Algemene uitgavenbegroting**Programma LA Apparaatskrediet**

1ste BC 2010 (in 1000 euro)	Krediet IB 2010	Krediet 1ste BC 2010
Beleidskredieten programma LA	90.456	93.762
Betalingskredieten programma LA	89.819	93.329

Binnen het programma LA worden twee belangrijke wijzigingen doorgevoerd. Enerzijds wordt het krediet verhoogd met 1.918.000 euro in het kader van het sectoraal akkoord en het toekennen van de schoolpremie. Daarnaast wordt het loonkrediet van het departement via interne compensatie verhoogd met 1.580.000 euro voor het opvangen van de combinatie van de vermindering van de personeelskredieten en het niet toekennen van middelen voor de endogene groei, alsook voor nieuwe initiatieven in het kader van de normering van zendantennes en de uitvoering van de Europese REACH-verordening. Het loonkrediet voor het Milieuhandavingscollege wordt op een aparte basisallocatie geplaatst en verhoogd met 205.000 euro, rekening houdend met de reële loonkost voor het college. Verder worden enkele kredieten binnen het programma herverdeeld of herverdeeld naar andere programma's.

Programma LC Algemeen

1ste BC 2010 (in 1000 euro)	Krediet IB 2010	Krediet 1ste BC 2010
Beleidskredieten programma LC	626.251	622.508
Betalingskredieten programma LC	425.914	419.873

De grootste wijziging binnen programma LC heeft eveneens betrekking op de herverdeling van de provisie voor het sectoraal akkoord, voor een bedrag van 2,7 miljoen euro. Het betreft een verhoging van de werkingsdotaties voor de OVAM, VMM en VLM. Daarnaast wordt het loonkrediet van de afdeling Milieuvergunningen verhoogd met 145.000 euro voor het opvangen van de milieuvergunningenpiek. Op een nieuwe basisallocatie wordt ook in kredieten voorzien voor de samenwerking met het BIPT, in het kader van de normering van de zendantennes (cf. ontvangsten). De betalingskalender voor de subsidie aan de vzw Milieuboot wordt bijgesteld: 63.000 euro aan extra betalingskredieten worden uitgetrokken. 200.000 euro wordt via een interne herverdeling toegevoegd aan het krediet voor de inkomensoverdrachten aan milieu- en natuurverenigingen in het kader van de DAC-regularisatie en het ViA-akkoord. Een bedrag van 50.000 euro wordt overgedragen van de VLM voor de uitvoering van referentietaken door de VITO. Vanuit het Agentschap Wegen en Verkeer wordt 42.000 euro herverdeeld voor de VMM ter bestrijding van de bruine rat langs gewest- en autosnelwegen. Vanuit de investeringsdotatie van de OVAM worden middelen naar het MINA-fonds overgeheveld.

De daling van de beleidskredieten en de betaalkredieten binnen het programma is in belangrijke mate te verklaren door de daling van de MINA-fondsdotatie met 10.098.000 euro en de daling van de machtiging aan het MINA-fonds met 7.247.000 euro. De minister herinnert eraan dat het MINA-fonds wordt gefinancierd via enerzijds de eigen ontvangsten uit de oppervlaktewaterheffing, de grondwaterheffing, de afvalstoffenheffing en de mestheffing en anderzijds via een dotatie vanuit de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap. De MINA-fondsdotatie wordt berekend als de sluitpost van de inkomstzijde van het MINA-fonds en bestaat (uitgaande van het constant houden van de buffer op het MINA-fonds) uit het verschil tussen het totaal aan betalingskredieten voorzien op het MINA-fonds en de totale eigen ontvangsten van het fonds. Wijzigingen op het niveau van de MINA-fonds-begroting hebben met andere woorden een belangrijke impact op de kredieten van het programma LC. De minister komt verder nog terug op de belangrijkste wijzigingen van de MINA-fonds-begroting.

Programma LD Natuur, bos en groen

Iste BC 2010 (in 1000 euro)	Krediet IB 2010	Krediet 1 ^{ste} BC 2010
Beleidskredieten programma LD	19.862	20.083
Betalingskredieten programma LD	19.777	19.998

De wijzigingen binnen programma LD voor het deel Agentschap voor Natuur en Bos hebben betrekking op de wijziging van de begroting van het Visserijfonds. De werkingskosten van het Visserijfonds worden verminderd met 25.000 euro, de kapitaaluitgaven van het fonds stijgen daarentegen met 246.000 euro. Voor het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek wordt via interne compensatie in extra betaalkredieten voorzien voor externe studietoelagen (plus 103.000 euro); de beleidskredieten blijven op hetzelfde niveau.

1.4. MINA-fonds*Ontvangsten*

De inkomsten uit de afvalheffing dalen met 4.750.000 euro. Volgens de minister is dit voornamelijk het gevolg van de economische crisis waardoor het aanbod van afvalstoffen is gedaald. Daarnaast is er een eenmalige meerinkomst voorzien van 3.000.000 euro van de heffing op grondwaterwinning wegens de versnelling van de inning. De ontvangsten in het kader van het samenwerkingsakkoord betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval worden verhoogd tot 3.080.000 euro, rekening houdend met de recente bevolkingscijfers.

*Uitgaven***Partim OVAM**

Via interne compensatie wordt in extra middelen (plus 240.000 euro) voorzien voor allerlei uitgaven in het kader van het Afvalstoffendecreet (sensibilisering en materialenbeleid) en voor bodemsanering (plus 450.000 euro). Een bedrag van 467.000 euro extra aan vastleggingskredieten wordt ingeschreven voor investeringssubsidies aan gemeenten ter ondersteuning van preventie en selectieve inzameling. In het kader van het convenant met Umicore worden middelen intern herverdeeld tussen de werkingskredieten en de investeringskredieten.

Partim VMM

Een bedrag van 2 miljoen euro aan betaalkredieten vanuit de rioleringssubsidies wordt herverdeeld naar de loonkredieten van het departement (cf. supra). 200.000 euro in beleids- en betaalkredieten afkomstig van de subsidies voor de uitbouw van tweedecircuitwater wordt overgeheveld naar basisallocatie LB0 LC129 in het kader van het regulariseren van de DAC-statuten en de uitvoering van ViA 2006-2010.

Partim VLM

In het kader van het plattelandsbeleid worden enkele herverdelingen doorgevoerd. De besparing op de grondenbank binnen de VLM-begroting wordt met 5.385.000 euro teruggedraaid.

Partim departement

Voor het addendum inzake handhaving bij de samenwerkingsovereenkomst met de gemeenten wordt in 2.000.000 euro aan nieuwe beleidskredieten voorzien. Daarnaast wordt het krediet van de afdeling Internationaal Milieubeleid verhoogd met 150.000 euro vanuit de federale overheid voor de organisatie van de informele Europese Minister-raad Milieu in het kader van het EU-voorzitterschap. De algemene bijdrage vanuit het MINA-fonds voor de openbare waterdistributiebedrijven daalt met 10.265.000 euro. In 2010 hebben de waterdistributiebedrijven een creditnota van de nv Aquafin ontvangen

met betrekking tot de afrekening 2009. Deze creditnota wordt verrekend in de werkings-toelage.

Partim ANB

Via interne compensatie worden extra middelen ingeschreven voor de verbetering en instandhouding van de natuurkwaliteit in open ruimten (plus 391.000 euro) en voor de basisallocatie met betrekking tot de overdrachten voor het bosbeheer, de groenvoorziening, de jacht en de vogelbescherming en de wildbeheereenheden (plus 340.000 euro). De middelen voor de verwerving van kustduinen, met uitzondering van middelen voor afrekeningen van 2009 en 100.000 euro bestemd voor BA LD103, worden samengevoegd met de andere kredieten voor de verwerving en het beheer van patrimonium door ANB. De kredieten voor schaderegelingen in uitvoering van het Duinendecreet worden bijgesteld tot 409.000 euro in gesplitste vastleggingskredieten; dit is een vermindering met 491.000 euro.

1.5. Conclusie

De *minister* concludeert dat de begrotingscontrole 2010 vooral tot doel heeft de beschikbare kredieten bij te stellen rekening houdend met de meest actuele informatie. Voor de basisallocaties waar er volgens de actuele ramingen van relevante parameters en bijstellingen van fysieke programma's overschotten of tekorten worden vastgesteld, worden de kredieten in de mate van het mogelijke gecompenseerd en/of herverdeeld. Verder worden enkele wijzigingen doorgevoerd die moeten toelaten om soepeler in te spelen op een opportuniteit. Extra kredieten worden onder meer toegekend voor het addendum inzake handhaving in het kader van de samenwerkingsovereenkomst met de gemeenten en voor het gedeeltelijk terugdraaien van de besparing op de grondenbank.

De minister laat nog opmerken dat de begroting Leefmilieu en Natuur uiteraard niet los staat van de totale Vlaamse begroting. Via de begrotingscontrole 2010 wordt het engagement van de Vlaamse Regering bevestigd om het begrotingstekort dit jaar te beperken tot 500 miljoen euro. De besparingen ingevoerd bij de opmaak van de begroting 2010 dragen hiertoe bij.

Vanuit het voorzichtigheidsprincipe heeft de Vlaamse Regering beslist om 190 miljoen euro aan beleids- en betaalkredieten in de begroting 2010 te blokkeren. Voor de begroting Leefmilieu en Natuur betekent dit 10.585.000 euro aan blokkeringen van beleidskredieten en voor 13.585.000 euro aan betaalkredieten. Het betreft hier volgens de minister een beheersmaatregel die in het najaar van 2010 zal worden geëvalueerd.

2. Bespreking

Groene verkeersfiscaliteit en premies voor roetfilters

De heer *Hermes Sanctorum* heeft twee fundamentele vragen bij de begrotingsaanpassing. Het lid verwijst naar het advies van de Minaraad: de Vlaamse overheid zal de inning van de verkeersbelastingen vanaf 1 januari 2011 in eigen beheer nemen, maar het beloofde bonus-malussysteem voor particuliere wagens, waarbij er een korting of toeslag op de BIV zal worden doorgevoerd op basis van de milieukeurmerken van de wagen, geraakt niet tijdig klaar. Welke timing stelt de minister nu voorop?

De heer Sanctorum verwijst verder naar de premies voor roetfilters, waarvan bij de bespreking van de initiële begroting 2010 en de beleidsnota Leefmilieu en Natuur bleek dat er weinig gebruik van werd gemaakt (*Parl. St.* VI. Parl. 2009-10, nr. 193/6). De minister heeft toen toegezegd de premie te verhogen en de toepasbaarheid uit te breiden. Is dit intussen gebeurd en welk effect heeft dit op de middelen die in de begroting worden ingeschreven?

De *minister* antwoordt dat de vergroening van de verkeersbelasting wordt uitgewerkt door de beleidsdomeinen Financiën en Begroting en Mobiliteit en Openbare Werken. Leefmilieu is uiteraard ook betrokken vanuit de invalshoek luchtkwaliteit. In de schoot van de Vlaamse Regering werd een werkgroep opgericht. Die heeft al vorderingen gemaakt en concretiseert nu de teksten om een eerste voorstel aan de Vlaamse Regering te kunnen voorleggen.

Wat de premies voor roetfilters betreft, is er volgens de minister al een principiële goedkeuring van de Vlaamse Regering. De teksten worden nu verder uitgewerkt en moeten in 2010 nog definitief worden goedgekeurd. Het krediet voor de subsidies voor roetfilters blijft behouden op het vroegere niveau. Omdat het vroeger onvoldoende werd benut, wordt het systeem nu verruimd naar andere categorieën van voertuigen en aantrekkelijker gemaakt. Indien de maatregel succesvol is, kunnen de kredieten in een volgende begrotingscontrole worden aangepast.

De heer *Hermes Sanctorum* stelt vast dat de nieuwe regeling voor roetfilters nog niet in werking is getreden. De discussie werd einde 2009 al gevoerd bij bespreking van de beleidsnota en de minister heeft toen concrete maatregelen aangekondigd. Het lid betreurt dat er zes maanden later nog geen systeem operationeel is. Ook wat betreft de verkeersbelasting is er vertraging. De vraag die ook de Minaraad zich stelt is of het nieuwe bonus-malus-systeem tijdig klaar zal geraken om tegen 1 januari 2011 te worden geïmplementeerd.

De *minister* antwoordt dat de concrete uitwerking door de minister van Financiën en Begroting gebeurt, maar ze gaat ervan uit dat de nieuwe regeling tijdig kan worden uitgewerkt. De minister ziet de maatregelen inzake roetfilters en de groene verkeersbelasting als complementair.

Verwerving kustduinen

De heer *Wilfried Vandaele* verwijst naar het samenvoegen van de middelen voor de verwerving van kustduinen met de andere kredieten voor de verwerving en het beheer van patrimonium door ANB. Dit zou een soepelere aanwending van de kredieten mogelijk moeten maken. De heer Vandaele hoopt dat dit niet ten koste zal gaan van de aankoop van kustduinen. In 2009 werden weinig duingebieden aangekocht in vergelijking met de voorgaande jaren.

De *minister* zegt de bezorgdheid van het lid te begrijpen. Het is echter geenszins de bedoeling van het samenvoegen van de middelen om geen kustduinen meer te verwerven. Het werken met kredieten verdeeld over verschillende posten maakt het in de praktijk soms moeilijk om soepel op een bepaalde opportuniteit te kunnen inspelen. Het beleid inzake de aankoop en bescherming van kustduinen wordt voortgezet.

Biodiversiteit

De heer *Dirk Peeters* stelt vast dat de nieuwe beleidsvoornemens inzake milieuhandhaving en normering van zendantennes zich in de begroting vertalen. Voor het Jaar van de Biodiversiteit en de programma's voor herbebossing vindt het lid geen extra middelen terug in de begrotingsaanpassing. Er zijn wel interne verschuivingen in de kredieten van ANB, maar beleidsimpulsen inzake biodiversiteit en herbebossing ontbreken.

De *minister* antwoordt dat inzake biodiversiteit verder werk zal worden gemaakt van de instandhoudingsdoelstellingen. Er zijn kleinere interne verschuivingen binnen ANB om dit mogelijk te maken.

Handhaving

Mevrouw *Tinne Rombouts* verwijst naar de moeilijke budgettaire omstandigheden, de besparingen en de beslissing van de Vlaamse Regering om uit voorzichtigheid kredieten te blokkeren. Alle ministers moeten die opdracht mee uitvoeren. Het lid is daarom tevreden dat er nog middelen zijn gevonden om eerdere engagementen na te komen. Mevrouw *Rombouts* verwijst in dit verband naar de extra kredieten voor het ondersteunen van het handhavingsbeleid en de werving van handhavingsambtenaren door de lokale besturen. Het is belangrijk dat hiermee kan worden gestart.

Grondenbanken

Ook het terugdraaien van de eerdere besparingen op de grondenbanken van de VLM stemt mevrouw *Tinne Rombouts* tot tevredenheid. Zijn er nieuwe grondenbanken gestart en wordt daarvoor in extra middelen voorzien, of gaat het om middelen voor het voortzetten van lopende projecten?

De *minister* antwoordt dat het extra middelen voor de uitvoering van lopende projecten betreft.

Kapitaalschade

Mevrouw *Tinne Rombouts* verwijst naar haar tussenkomst inzake de kapitaalschade- of bestemmingswijzigingscompensatie bij de bespreking van de initiële begroting 2010. Er zouden binnen de Vlaamse Regering afspraken worden gemaakt over de betaling van gebruikersschadevergoeding enerzijds en de kapitaalschadecompensatie anderzijds. Ook de ministers van Landbouw en Ruimtelijke Ordening zijn daarbij betrokken. De VLM, die onder de bevoegdheid van de minister van Leefmilieu valt, staat in voor de uitvoering van deze regelingen, maar heeft een budget nodig. Is dit overleg er geweest en wat is de stand van zaken?

De *minister* antwoordt dat inzake de kapitaalschadecompensatie middelen zijn voorzien in de meerjarenraming. In de voorliggende begrotingsaanpassing zijn nog geen middelen ingeschreven. De afspraak is dat er middelen worden uitgetrokken wanneer kapitaalschade moet worden betaald.

Betalingsachterstallen

De *minister* antwoordt op een vraag die schriftelijk werd overgemaakt door de heer *Karlos Callens* en die handelt over betalingsachterstallen bij ANB. Het lid informeert naar de oorzaken van de laattijdige betalingen en naar wat de minister zal ondernemen om dit in de toekomst te vermijden. De heer *Callens* geeft het voorbeeld van particulieren die negen maanden na een akte van onteigening nog niet werden uitbetaald.

De *minister* stelt dat er een algemeen probleem is met betalingsachterstallen. Het is dus geen probleem voor ANB alleen. De oorzaak ligt bij een nieuw systeem dat begin 2010 bij het Departement Financiën en Begroting werd ingevoerd (OraFin 2010). Het systeem blijkt tot nu toe onvoldoende performant. Het Departement Financiën en Begroting doet het nodige om hier zo snel mogelijk aan te verhelpen. LNE en ANB hebben hierover overlegd met het Departement Financiën en Begroting en dringen aan op een oplossing. Bij ANB zijn er geen dossiers bekend van particulieren die na een onteigening na negen maanden nog niet werden uitbetaald. Minister Schauvliege verwijst naar de commissie bevoegd voor financiën en begroting voor specifieke vragen over OraFin 2010.

3. Indicatieve stemming

Het aan de commissie toegewezen deel Leefmilieu en Natuur van de aanpassing van de algemene uitgavenbegroting 2010 wordt aangenomen met 6 stemmen tegen 2 bij 2 othoudingen.

II. RUIMTELIJKE ORDENING

1. Toelichting

De heer *Philippe Muylers*, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, geeft toelichting bij de belangrijkste wijzigingen voor het beleidsveld Ruimtelijke Ordening in de eerste begrotingaanpassing van 2010.

Het totale budget van de basisallocaties voor Ruimtelijke Ordening bedraagt bij de begrotingscontrole 2010 27,6 miljoen euro, wat een beperkte toename met 95.000 euro of 0,3 percent ten opzichte van de budgetten uit de begrotingsopmaak van 2010 betekent. Dit illustreert volgens de minister dat het gaat om kleine aanpassingen van de budgetten die werden vastgelegd tijdens de begrotingsopmaak.

Er is wel een bijsturing voor de DAB Grondfonds. De ontvangsten van deze DAB dienen onder meer om de planschadevergoedingen te financieren. Bij de begrotingscontrole werd vastgesteld dat de dotatie en de opgebouwde reserve van de vorige jaren binnen het Grondfonds niet voldoende waren om de vier uitgesproken planschadedossiers in 2010 te betalen. De dotatie van de DAB Grondfonds werd daarom met 95.000 euro opgetrokken, wat onmiddellijk ook de volledige toename van het budget voor Ruimtelijke Ordening verklaart.

Omdat er nog een aantal dossiers voor een rechtbank moeten worden behandeld, zou er zich volgens de minister een structureel probleem kunnen stellen betreffende de financiering van het Grondfonds. De minister heeft daarom zijn administratie de opdracht gegeven om voorstellen te formuleren voor een structurele herfinanciering van deze DAB.

De minister verwijst verder naar de opmerkingen die bij de bespreking van de initiële begroting 2010 werden gemaakt over het Rubiconfonds. Ten opzichte van de begrotingsopmaak 2010 is er een wijziging op volgende punten:

- het overgedragen saldo 2009 is nu definitief gekend. Het valt lager uit dan voorzien bij begrotingsopmaak 2010 (6.142.000 euro in plaats van 6.600.000 euro);
- op basis van een algemene rondvraag door de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid bij de subsidie-ontvangers over de betalingen die worden verwacht, werden de subsidiebedragen over de specifieke basisallocaties verdeeld;
- er is een afname van het over te dragen saldo aan ordonnanceringskredieten naar 2011 (van 6.600.000 naar 2.910.000 euro). Dit is volgens de minister ook logisch. Bij de onderhandeling van het Vlaamse regeerakkoord is beslist om de dotatie aan het Rubiconfonds op nul te zetten. Dit betekent dat er geen nieuwe dossiers kunnen worden vastgelegd in afwachting van de inkomsten van de planbaten die specifiek aan het Rubiconfonds worden toegewezen. Zoals aangekondigd tijdens de bespreking in de commissie van de begrotingsopmaak 2010, heeft dit geen gevolgen voor de betalingen van de goedgekeurde dossiers.

De minister herinnert nog aan de beslissing van de Vlaamse Regering om 190 miljoen euro aan kredieten te blokkeren in de begroting 2010. In de begroting Ruimtelijke Ordening gaat het om 220.000 euro of vijf percent van de kredieten voor leegstaande en verwaarloosde bedrijfsruimten.

2. Bespreking

Bestemmingswijzigingscompensatie

De heer *Lode Ceyssens* verwijst naar de bespreking van de initiële begroting 2010 en de vragen die hij daarbij stelde over de bestemmingswijzigings- of kapitaalschadecompensatie, die verschuldigd kan zijn bij een bestemmingswijziging in een ruimtelijk uitvoeringsplan. In de begroting zijn al wel middelen voor gebruikersschadevergoeding ingeschreven maar voor bestemmingswijzigingscompensatie nog steeds niet. Bij de bespreking van de begroting 2010 heeft de minister geantwoord dat hij hierover overleg zal plegen binnen de regering. Indien compensatie verschuldigd is, moest die volgens de minister uiteraard worden betaald en dat kan enkel indien daarvoor ergens middelen in de begroting worden ingeschreven. Dat kan bij de begrotingscontrole gebeuren, stelde de minister toen. De heer Ceyssens vraagt waar de middelen nu in de begroting terug te vinden zijn.

De *minister* stelt dat hij bij de bespreking van de initiële begroting heeft geantwoord dat het een bevoegdheid van de minister van Leefmilieu en Natuur betreft, aangezien de VLM daaronder ressorteert. Naar aanleiding van de begrotingsaanpassing is daartoe, na onderling overleg, in middelen voorzien.

De heer *Lode Ceyssens* verwijst naar de prioritaire RUP's die worden opgesteld door de Vlaamse Regering. Kan de Vlaamse Regering, bij de omzetting van landbouwgebied naar een groene bestemming, zijn verplichtingen nakomen en de schadevergoedingen betalen?

De *minister* herhaalt dat na overleg middelen werden uitgetrokken op de begroting Leefmilieu. Voor de details verwijst de minister naar deze begroting.

Planbaten

Mevrouw *Mercedes Van Volcem* vraagt naar de stand van zaken van de planbaten, volgens het lid een weinig populair onderwerp. Het zou voor de overheden comfortabeler zijn moesten er naast planlasten ook planbaten zijn. De betrokken overheid kan dan de goede ruimtelijke ordening in RUP's plannen.

De *minister* antwoordt dat op 1 september 2009 de regeling voor planbaten is gestart en sindsdien wordt toegepast. Zoals bij de bespreking van de begrotingsopmaak gesteld, zullen er aanvankelijk weinig dossiers zijn. Er wordt echter rekening gehouden met een geleidelijke stijging van de planbatendossiers.

Rubiconfonds

De heer *Bart Martens* dankt de minister voor het opnieuw inschrijven van middelen in het Rubiconfonds, een grote bezorgdheid van de commissie bij de bespreking van de begrotingsopmaak 2010. De lokale overheden rekenen op middelen voor de aanleg van overstromingsgebieden en die zijn na deze begrotingscontrole ter beschikking.

3. Indicatieve stemming

Het aan de commissie toegewezen deel Ruimtelijke Ordening van de aanpassing van de algemene uitgavenbegroting 2010 wordt aangenomen met 7 stemmen tegen 3 bij 1 onthouding.

III. ONROEREND ERFGOED

1. Toelichting

De heer *Geert Bourgeois*, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, verwijst voor de details van de doorgevoerde begrotingswijzigingen naar de toelichting per programma. De minister zal zich in de commissie beperken tot de belangrijkste wijzigingen.

De kredietherschikkingen in functie van het Kogge-project

Voor de doorstart van het Kogge-project wordt de dotatie van het Vlaams Instituut voor Onroerend Erfgoed (basisallocatie NC0 NF004 4130) met 331.000 euro verhoogd.

Restauratie en herbestemming Maagdentoren

Voor de eerste fase van de restauratie en herbestemming van de Maagdentoren te Zichem tot een publiek toegankelijk monument en tevens uitkijktoren over de Demervallei worden een aantal kredietherschikkingen doorgevoerd. De totale kost van dit project wordt geraamd op 3,77 miljoen euro (btw inbegrepen).

Voor de vastlegging en aanbesteding van de eerste fase is een krediet nodig van 2,267 miljoen euro. Het oorspronkelijk ingeschreven vastleggingskrediet onder basisallocatie ND0 NF130 7132 wordt daarom verhoogd met in totaal 900.000 euro, waarvan:

- 480.000 euro van het krediet restauratiepremies – privésector, ingeschreven onder ND0 NF119 5320;
- 150.000 euro van het krediet restauratiepremies – openbare sector, ingeschreven onder ND0 NF126 6331 en 270.000 euro van BD0 BJ303 3300. De werken worden zo snel mogelijk aanbesteed zodat nog in 2010 effectief met de werken kan worden gestart. Vermoedelijk zal de toren na de zomer van 2012 klaar zijn.

Varend erfgoed

De minister heeft bij de bespreking van de initiële begroting 2010 reeds aangekondigd dat bij de begrotingscontrole het krediet voor restauratiepremies voor beschermd varend erfgoed (basisallocatie ND0 NF124 5320) indien nodig zou worden verhoogd om alle afgeronde en goedgekeurde beheersprogramma's te kunnen honoreren. De finale goedkeuring van het beheersprogramma voor de beschermde garnaalvisser Cragnon vereist nu dat het krediet inderdaad met 50.000 euro wordt verhoogd.

Postgebouw Oostende

Het krediet, dat binnen het krediet restauratiepremies – openbare sector (basisallocatie ND0 NF126 6331) was gereserveerd voor de restauratiewerken aan het voormalige postgebouw te Oostende, wordt nu juridisch en begrotingstechnisch correct ingeschreven onder een nieuwe basisallocatie ND0 NF133 6331, die verwijst naar artikel 11, §8, tweede lid, van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten. Die bepaling, in maart 2009 ingevoegd bij amendement nr. 124 op het decreet tot aanpassing en aanvulling van het ruimtelijke plannings-, vergunningen- en handhavingsbeleid (Aanpassingsdecreet), vormt de rechtsbasis voor meerjarige subsidieovereenkomsten voor zware en langdurige reparaties van monumenten, waarbij de budgetten jaarlijks worden vastgelegd.

Op deze basis heeft de Vlaamse Regering op 29 mei 2009 de protocolovereenkomst goedgekeurd met de meerjarenplanning voor de restauratie van het vroegere postgebouw. De

overeenkomst bepaalt dat vanuit onroerend erfgoed 7 miljoen euro wordt toegekend voor de uitvoering van de eigenlijke restauratiewerken en dit onder de vorm van vijf forfaitaire schijven van elk 1,4 miljoen euro per jaar. De eerste schijf wordt nu in 2010 vastgelegd en uitbetaald. De uitbetaling van de volgende schijven is afhankelijk van de voortgang van de restauratiewerken.

Vastleggingskredieten voor de restauratiepremies – sector erediensten

De belangrijkste kredietwijziging voor onroerend erfgoed bij deze begrotingscontrole is volgens minister Bourgeois echter de stijging van het vastleggingskrediet voor de restauratiepremies – sector erediensten, ingeschreven onder basisallocatie ND0 NF129 6351, met 15 miljoen euro. Dit is een significante impuls voor deze sector, ook al ontkent de minister niet dat de wachtlijst belangrijk blijft. Toch kan hiermee ongeveer de helft van de wachtlijst, zoals hij medio 2010 is, worden weggewerkt.

De nodige bijkomende betaalkredieten worden vanaf 2012 ingeschreven, wat volgens de minister tijd geeft om de aanbestedingen goed voor te bereiden en de werken te spreiden in de tijd, zodat de sector ook niet oververhit geraakt en de concurrentie kan blijven spelen.

Regularisaties programmadecreet

Door artikel 70 van het decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begrotingsaanpassing wordt een oplossing geboden aan drie aanslepende probleemdossiers: de restauratie van respectievelijk de Kabouterbrug te Lint, de Handelsbeurs in Gent en het Van Peteghemorgel in Leuven. Voor de toelichting en bespreking daarvan wordt verwezen naar het *Parl. St.* VI. Parl. 2009-10, nr. 508/11.

2. Bespreking

Kredieten

De heer *Dirk Van Mechelen* wijst op de inspanningen die de laatste tien jaar werden gedaan om de wachtlijsten voor restauratiepremies af te bouwen. Het volledig wegwerken van de wachtlijsten zal wellicht nooit lukken, maar er is al een zeer vergaande inhaaloperatie gebeurd. De heer Van Mechelen beoordeelt het positief dat 15 miljoen euro extra wordt uitgetrokken voor de restauratiepremies – sector erediensten. Hij waarschuwt echter voor een fout die in het verleden werd gemaakt: er werden wel beleidskredieten ingeschreven maar onvoldoende betaalkredieten. De vorige legislatuur werden noodgedwongen stelselmatig meer betaalkredieten dan beleidskredieten ingeschreven om een achterstand aan betalingen in te lopen. De huidige meerjarenbegroting bevat dienaangaande een correctie voor 2012, maar de evolutie moet voor de volgende jaren zeer nauwkeurig worden gemonitord om dergelijke fouten te vermijden.

In de meerjarenbegroting ziet de heer Van Mechelen ook dat de inhaaloperatie voor restauratiepremies vanaf 2011 enigszins wordt teruggeschroefd. Betekent dit dat de achterstand inzake restauraties in 2011 is ingelopen?

De heer *Johan Sauwens* sluit zich aan bij deze opmerkingen. Het is een goede zaak dat de Vlaamse Regering, ondanks de moeilijke financiële situatie, een inspanning blijft doen om de achterstand in de restauratiedossiers weg te werken. Een tijdige restauratie voorkomt immers een veel duurderde restauratie na verwaarlozing van het monument.

De heer *Bart Caron* sluit zich aan bij de waarschuwing van de heer Van Mechelen over het mogelijk onevenwicht op termijn in de verhouding tussen vastleggings- en ordonnanceskredieten. De ervaring leert dat beleidsbeslissingen soms niet kunnen worden uitgevoerd door een gebrek aan betaalkredieten.

De heer Caron waardeert echter de inspanningen om de achterstand in te halen en is zeer tevreden dat de minister in deze moeilijke tijden wil blijven inzetten op de waarde en de kwaliteit van het onroerend erfgoed. Het lid betreurt dat voor het roerend erfgoed niet hetzelfde kan worden gedaan.

Bij de bespreking van de beleidsnota Onroerend Erfgoed in de commissie werden opmerkingen gemaakt over het onderbenutten van de onderhoudspremies (*Parl. St.* VI. Parl. 2009-10, nr. 189/4). Is er daar intussen al enige verandering in opgetreden? Kan de minister een stand van zaken geven?

De heer *Wilfried Vandaele* verwijst naar een eerdere bespreking in de commissie van de problematiek van restauratie en herbestemming van het kerkelijk erfgoed (*Hand.* VI. Parl. 2009-10, nr. C163). De fractie van het lid steunt de inhaaloperatie van de minister voor de sector erediensten. De minister slaagt er ook in om in de begroting en het programma-decreet een aantal hangende probleemdossiers aan te pakken.

De N-VA heeft eerder al gepleit voor voldoende en indien mogelijk extra middelen voor de restauratie en herbestemming van onroerend erfgoed. De sector zorgt voor veel tewerkstelling en genereert gunstige afgeleide economische effecten.

De *minister* zegt de bezorgdheid van de heer Van Mechelen over het spanningsveld tussen beleidskredieten en betaalkredieten te delen. Er zal inderdaad een monitoring gebeuren. Er zijn volgens de minister op dit ogenblik geen moeilijkheden met betaalkredieten in de sector Onroerend Erfgoed. De huidige bijkomende injectie wordt in 2012 gevolgd door een verhoging van de betaalkredieten.

Voor de sector erediensten is er op dit ogenblik een wachtlijst van 32 miljoen euro. In de meerjarenbegroting is er inderdaad opnieuw een kleine daling in 2011, maar dat enkel in vergelijking met de extra inspanning die op het einde van de vorige legislatuur werd gedaan.

In tijden van besparing was het geen eenvoudige opdracht om in de Vlaamse Regering voldoende kredieten ter beschikking te krijgen, maar de minister is tevreden met het resultaat. De investeringen in onroerend erfgoed zorgen inderdaad voor vele extra arbeidsplaatsen en hebben een grote economische return. Een miljoen euro investeren in deze sector levert meer tewerkstelling op dan eenzelfde investering in bijvoorbeeld een wegeniswerk. De monumentenzorg is zeer arbeidsintensief en stoelt op uniek vakmanschap dat zonder die investeringen verloren zou gaan. De sector is ook zeer innovatief. Er worden voortdurend nieuwe technieken voor instandhouding en restauratie geïntroduceerd.

Wat de onderhoudskredieten betreft, antwoordt de minister dat dit instrument zal worden herbekeken bij de herziening van het Erfgoeddecreet. De kredieten worden inderdaad onvoldoende benut, ondanks de pogingen tot sensibiliseren voor een tijdig onderhoud.

Impulsfonds '100 jaar Groote Oorlog'

De heer *Dirk Van Mechelen* vindt het uitstekend dat 15 miljoen euro aan kredieten worden ingeschreven voor het impulsfonds '100 jaar Groote Oorlog'. Het lid gelooft erin dat in de periode 2014-2018 talrijke vredestoeristen naar Vlaanderen kunnen worden gehaald. De heer Van Mechelen vraagt de minister echter om niet alleen te focussen op de Westhoek. De Eerste Wereldoorlog heeft in heel Vlaanderen sporen nagelaten en het project moet dan ook ruim worden opgevat.

Ook de heer *Bart Caron* steunt het project '100 jaar Groote Oorlog' en heeft er vertrouwen in dat het project zich niet tot West-Vlaanderen zal beperken. Het lid heeft wel de indruk dat de herdenking van de Eerste Wereldoorlog op een versnipperde manier wordt aange-

pakt. De minister is weliswaar eveneens bevoegd voor Toerisme, maar ook de provinciale en de federale overheid zijn actief. Is er een al dan niet structurele samenwerking op het terrein en op organisatorisch vlak met de federale overheid? De federale overheid heeft een projectleider aangeduid, maar is er een goede samenwerking?

De *minister* verwijst naar het antwoord op een recente vraag om uitleg in de commissie bevoegd voor Toerisme (*Hand.* VI. Parl. 2009-10, nr. C226). Het project is niet beperkt tot West-Vlaanderen, ook andere provincies zijn erbij betrokken. Leuven en Aarschot zijn bijvoorbeeld geïnteresseerd en zouden de eerste evenementen in 2014 organiseren, met onder meer een herdenking van de brandschatting in Leuven.

Op federaal niveau werd een intendant aangesteld, waarmee er uiteraard contacten zijn geweest. De minister hoopt dat de federale overheid zal meewerken voor de monumenten die onder haar bevoegdheid vallen, zoals de Belgische begraafplaatsen bijvoorbeeld.

Specifieke projecten

De heer *Dirk Van Mechelen* beoordeelt het positief dat de restauratie van de Maagdentoren nu eindelijk kan starten, na de problemen bij de aanstelling van een architect. Over de Doelse Kogge is al veel studiewerk verricht, maar is er al duidelijkheid over de ontsluiting ervan? Voor de restauratie van het Postgebouw in Oostende worden zeer veel middelen uitgetrokken: 7 miljoen euro, waarvan een eerste schijf in 2010 wordt vastgelegd. Dit toont aan het om een zeer zwaar restauratiedossier gaat. De kredietverhoging voor het beheersprogramma van de Cragnon kan op de goedkeuring van de heer Van Mechelen rekenen.

De *minister* antwoordt dat het VIOE instaat voor de tussentijdse ontsluiting van de Doelse Kogge. De museale ontsluiting is een toekomstige opdracht voor de minister bevoegd voor Cultuur. Minister Bourgeois hoopt dat de kogge later op een publiek gemakkelijk toegankelijke plaats kan worden tentoongesteld. Het VIOE doorloopt nu het meerjarentraject voor de restauratie en zal alles registreren en documenteren. Tijdens de restauratie zal er ook al aandacht zijn voor een publiekswerking, wat kan bijdragen tot een draagvlak voor de restauratie.

Openmonumentenverenigingen

De heer *Johan Sauwens* vindt de beslissing merkwaardig om voor openmonumentenverenigingen het bedrag van de restauratiepremie steeds te berekenen op het 'bedrag btw inbegrepen', ongeacht of deze verenigingen de btw al dan niet recupereren. De bedoeling is de openmonumentenverenigingen aan te sporen de btw te recupereren. Weet de minister hoeveel dergelijke verenigingen de btw al recupereren?

De *minister* antwoordt dat een artikel daarover uit het definitieve ontwerp van programmadecreet werd gelicht. De Raad van State adviseert om dit bij een besluit van de Vlaamse Regering te regelen. Het gaat om een twintigtal verenigingen, waarvan Erfgoed Vlaanderen de bekendste is. De minister laat een lijst van de openmonumentenverenigingen als bijlage aan het verslag laten toevoegen.

3. Indicatieve stemming

Het aan de commissie toegewezen deel Onroerend Erfgoed van de aanpassing van de algemene uitgavenbegroting 2010 wordt aangenomen met 10 stemmen.

De voorzitter,

Bart MARTENS

De verslaggevers,

Wilfried VANDAELE

Lode CEYSSENS

Gebruikte afkortingen

ANB	Agentschap voor Natuur en Bos
BC	begrotingscontrole
BIPT	Belgisch Instituut voor Postdiensten en Telecommunicatie
BIV	belasting op inverterstelling
DAB	Dienst met Afzonderlijk Beheer
DAC	derde arbeidscircuit
IB	initiële begroting
LNE	Leefmilieu, Natuur en Energie
MINA-fonds	Fonds voor preventie en sanering inzake leefmilieu en natuurbehoud
Minaraad	Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen
OVAM	Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij
REACH	Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemical Substances
RUP	ruimtelijk uitvoeringsplan
ViA	Vlaanderen in Actie
VIOE	Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed
VITO	Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek
VLM	Vlaamse Landmaatschappij
VMM	Vlaamse Milieumaatschappij

BIJLAGE:

Lijst van de openmonumentenverenigingen

Erfgoed Vlaanderen vzw
Koninklijk Instituut Onze-Lieve-Vrouw Ter Engelen vzw
Norbertijnenabdij
Sint-Vincentiusziekenhuis vzw
Stichting Vlaams Erfgoed
Stichting Vlaams Erfgoed vzw
Vzw Begijnhof O.L.V. ter Hoyen
Vereniging Jean van Caloen vzw
Vzw Abdij van 't Park
Vzw Bescherming en behoud van historische natuurmonumenten
Vzw De fietseling
Vzw De Lovie
Vzw Het Theater
Vzw Liberaal Gebouw
Vzw Midzeelhoeve
Vzw Norbertijnenabdij van Tongerlo
Vzw Orde der E. Kruisheren in België
Vzw Parochiale Werken Sint-Antonius Abt Meulestede
Vzw Roosendael
Vzw Sint Benedictusabdij
Vzw Victoria Nieuwpoort
Vzw Wielerpiste Defraeye-Sercu
Vzw Wintertuin O.L.V. Waver
Vzw Zusters Karmelietessen
Zuiderpershuis vzw
Kasteel van Rumbeke
Liberaal gebouw vzw
Herckenrode Zusters van het Heilig Graf
Gravenmolen vzw
Open Monumentenvereniging Eduard Bressinck
Open Monumentenvereniging Herisemvrienden vzw